

ZLATÁ NIT POUKAZUJÍCÍ K ŽIVOUCÍMU SLUNCI

Většina lidí, když uslyší jméno Sluňákov, představuje si cosi, co má propojení se sluncem. Možná k této představě svádí i nízkoenergetický dům Sluňákova v Horce nad Moravou, jehož čelní prosklená stěna se slunci doslova nabízí, a když se slunce schová za mraky, zabarví se pestrými roletami. Slunce zahřívá sluňákovský domov i s pomocí slunečních kolektorů.

Tento výklad se však zvědavým návštěvníkům centra ekologických aktivit může jevit jako mylný. Jako pouhé zdání. Ve skutečnosti se toto pojmenování zrodilo ve vaně, ve které se jedna studentka připravovala na zkoušku z geologie. Sluňák bylo pojmenování jednoho z probíraných kamenů, celistvého křemence, který se vyskytuje v Českém masívu. Tyto balvany se svým složením vymykaly z prostředí, ve kterém se vyskytovaly a působily nápadně svým vzhledem. Na polích po dešti se leskly pod dopadem slunečních paprsků.

V Mariánských lázních zavražděný filosof Theodor Lessing vzpomíná na slova Hérakleita, která vyslovil někdy kolem roku 500 před naším letopočtem: „Slunce je široké na dva kroky“. O něco později Lucretius tvrdil: „Slunce není větší, než se jeví tvým smyslům“. Každé školní dítě je nás dnes připraveno poučit, že tato představa Slunce velikého jako míč je naivní. Že jde o pouhé zdání, mámení našich povrchních smyslů.

A opět Theodor Lessing. Ve své knize „Zánik Země působením ducha“ píše: „Všechny mrtvé látky Země – její kameny, dřevo, rašeliniště, uhelné sloje – jsou nakonec zřejmě jen stopami, které po sobě zanechaly vyhořelé vzněty světla. A jako tento pozůstatek odkvetlého jara Země nám, žijícím dnes, pokud naše krev nevydává dostatek tepla a hrozí, že zmrzneme, přichází na pomoc s umělým životním teplem, tak i my veškeré nashromážděné poklady ducha (kulturu, literaturu, jazyky, umění, vědy, artefakty lidského pokolení) můžeme chápat jako usazeninu proudícího životního slunce, kterýžto zdroj síly duchem znovu rozdmýchává a rozněcuje opojení tam, kde životu hrozí, že vystřízliví a zchudne. Neboť život je opojení ...“

Měl jsem štěstí být u toho, když se autorkám a jejich spoluautorům kniha „Zlatá nit“ rozvíjela do mnoha směrů a pomáhala tak osvětlovat nenahraditelnou hodnotu Slunce pro vše živé. V této krásné metodice plné nápadů se podařilo něco neobvyklého. Slunce se v ní neztrácí pouze ve vědeckém výkladu, nepohasíná ve stínu jednoho vysvětlení, konečného objasnění. Slunce neztrácí své kouzlo a zůstává zde živé. Protože je tu před učiteli i jejich žáky dovedně nasvíceno z mnoha stran. Kniha utkává sluneční svit z bohaté sítě kontextů a významů, které k této jedinečné hvězdě patří.

Nejistě se tu dotýkáme podstaty křehkého života, v jehož chaotičnosti, nahodilosti a tvůrčí síle se (mezi nebem a zemí, mezi zrozením a smrtí) zlatá nit proplétá k jedné z mála jistot našeho žití – která spočívá v tom, že po noci přijde zase ráno, že naše životy opět projasní slunce, zdroj tvořivé síly a moci přírody. Nit se rozbíhá za dobrodružstvím do mnoha směrů a na cestě prosvětluje, objímá a tvoří nám známý svět. Ukazuje se tu Slunce v propojení se čtyřmi přírodními živly. Mocné „páté kolo“ u káry plné kypícího a proměnlivého života.

Mgr. Michal Bartoš, Ph.D.
ředitel
CEA Sluňákov, Horca nad Moravou

Tým pracovníků Sluňákova, který se spolupodílel na tvorbě metodiky.

Autorky knihy

Zdenka Štefanidesová

Helena Nováčková

Sluňák

Sluňákov, Horka nad Moravou